

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS DĖL REIKŠMINGŲ TEISĖS AKTŲ PAŽEIDIMŲ VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖJE

2010 m. liepos 10 Nr. SP-26
Vilnius

Išnagrinėjusi valstybinio audito, atlikto Vilniaus miesto savivaldybėje, 2010 m. birželio 1 d. ataskaitą Nr. FA-P-34-18-64, n u s t a t a u :

1. Savivaldybė, pažeisdama įstatymus ir kitus teisės aktus, ne pagal paskirtį panaudojo 2 259 169,32 Lt valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšų:

1.1. savivaldybės administracija pažeidė Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 34 straipsnio 4 dalį ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 10 d. nutarimu Nr. 978 patvirtintos Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikos 9 punktą, nes 1 133,28 Lt valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšų panaudojo senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia suteiktoms socialinės globos paslaugoms, kurios yra finansuojamos savivaldybių biudžetų lėšomis, apmokėti;

1.2. savivaldybės administracija pažeidė Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 10 d. nutarimu Nr. 978 patvirtintos Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikos 10 punktą (2009 m. liepos 22 d. nutarimo Nr. 799 redakcija), nes, sumokėdama VšĮ Eišiškių pirminės sveikatos priežiūros centrui 3 744 Lt už asmeniui su sunkia negalia 2009 metų rugpjūčio–lapkričio mėn. suteiktas ilgalaikės socialinės globos paslaugas, panaudojo 1 231,28 Lt valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšų, kurios galėjo būti panaudotos tik skirtumui tarp socialinės globos kainos ir asmens mokėjimo už socialines paslaugas finansuoti;

1.3. BĮ „Biudžetinių įstaigų buhalterinė apskaita“ ir savivaldybės mokyklos dalį mokinio krepšelio lėšų (iš viso 2 256 804,76 Lt), gautų iš asignavimų valdytojo, panaudojo ne pagal patvirtintą sąmatą, kaip reikalavo Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 8 straipsnio 5 dalis (1995 m. gruodžio 5 d. įstatymo Nr. I-1113 redakcija):

1.3.1. pažeidžiant Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 2 straipsnio 14 dalį ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 27 d. nutarimu Nr. 785 patvirtintos Moksleivio krepšelio ir sutartinių moksleivių apskaičiavimo metodikos 8 ir 26 punktus (2002 m. gruodžio 11 d. nutarimo Nr. 1947 ir 2008 m. gruodžio 24 d. nutarimo Nr. 1343 redakcijos), BĮ „Biudžetinių įstaigų buhalterinė apskaita“ panaudojo 2 165 085,00 Lt mokinio krepšelio lėšų savivaldybės mokyklų ūkio išlaidoms (mokyklų techninio personalo darbuotojų, darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms), kurios yra finansuojamos savivaldybių biudžetų lėšomis, apmokėti ir 78 510,84 Lt mokinio krepšelio lėšų panaudojo Antano Vienuolio pagrindinės mokyklos ir Šalom Aleichemo vidurinės mokyklos 2008 metais padarytos materialinės žalos ir mokinio krepšelio lėšų panaudotų ne pagal tikslinę paskirtį grąžinimui į valstybės biudžetą;

1.3.2. pažeidžiant Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 2 straipsnio 14 dalies ir 69 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 27 d. nutarimu Nr. 785 patvirtintos Moksleivio krepšelio ir sutartinių moksleivių apskaičiavimo metodikos (2002 m. gruodžio 11 d. nutarimo Nr. 1947 redakcija) 8 punkto ir jos 3 priedo 15 punktą (2008 m. gruodžio 24 d. nutarimo Nr. 1343 redakcija), 17 ir 19 punktus (2009 m. rugsėjo 16 d. nutarimo Nr. 1169 redakcija), savivaldybės mokyklos mokinio krepšelio lėšas panaudojo: techninio personalo darbuotojų, kuriems darbo užmokestis mokamas iš savivaldybės biudžeto lėšų, skirtų mokyklų ūkio išlaidoms, darbo užmokesčiui apmokėti – Simono Stanevičiaus vidurinė mokykla (2 600,00 Lt), su mokytojų kvalifikacijos tobulinimu nesusijusioms išlaidoms – Jono Basanavičiaus vidurinė mokykla (2 124,00 Lt) ir Mykolo Biržiškos gimnazija (250,00 Lt), pramoginių renginių lankymui – Abraomo Kulviečio vidurinė mokykla (6 800,00 Lt) ir pažeidžiant Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. gegužės 19 d. įsakymu Nr. ISAK-1051 patvirtintos Mokyklų aprūpinimo bendrojo lavinimo dalykų vadovėliais ir mokymo priemonėmis tvarkos aprašo 45.6 punktą Sausio 13-osios vidurinė mokykla panaudojo mokinio krepšelio lėšas (1 434,92 Lt) pratybų sąsiuviniams įsigyti.

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 32 straipsnio 3 dalis nustato savivaldybėms pareigą metų pabaigoje likusias nepanaudotas tikslinės paskirties lėšas, nustatytas savivaldybių biudžetams priimant atitinkamų metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą, ir lėšas, kurios per metus buvo skirtos savivaldybių biudžetams pagal įstatymus ar Vyriausybės nutarimus arba panaudotas ne pagal savo tikslinę paskirtį, iki sausio 10 d. grąžinti į valstybės biudžetą.

2. Savivaldybės administracija pažeidė:

2.1 Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 32 straipsnio 3 dalį, nes 2009 metais nepanaudotų 41,7 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų iki 2010 m. sausio 10 d. negrąžino į valstybės biudžetą. Finansų valdymo ir apskaitos departamentas tik po auditorių pastebėjimų, 2010 m. gegužės 7 ir 11 dienomis, šias lėšas grąžino į valstybės biudžetą;

2.2. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 2 straipsnio 1 dalį (2003 m. gruodžio 23 d. įstatymo Nr. IX-1946 redakcija) ir 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą, nes gautus asignavimus pervedė VšĮ Jono Meko vizualiųjų menų centrui įgyvendinti projektą „Vilniaus tarptautinio konkurencingumo didinimas (kultūros infrastruktūros objektų plėtra)“, nors viešoji įstaiga neatliko viešojo administravimo funkcijų, todėl lėšos pagal sudarytas sutartis šiai įstaigai negalėjo būti skiriamos;

2.3. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 6 straipsnio 2 dalį, nes apskaitos registruose 2009 metais neįregistravo 18,2 tūkst. Lt kreditinio įsiskolinimo už įstaigų suteiktas socialines paslaugas ir dėl to metų pabaigoje nurodė 18,2 tūkst. Lt mažesnę kreditinį įsiskolinimą.

3. Savivaldybės administracijos Finansų valdymo ir apskaitos departamentas, 2009 m. gruodžio 2 ir 30 dienomis du kartus sumokėjęs Prienų globos namams už rugsėjo mėnesį asmeniui su sunkia negalia suteiktas socialines paslaugas ir Strėvininkų pensionatui sumokėjęs daugiau valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšų, negu pensionatas suteikė socialinių paslaugų, padarė savivaldybės administracijai 3 784,02 Lt žalą.

4. BĮ „Biudžetinių įstaigų buhalterinė apskaita“, Mykolo Biržiškos gimnazija, Viršuliškių, Grigiškių „Šviesos“, Sausio 13-osios ir Abraomo Kulviečio vidurinės mokyklos pažeidė Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 1K-184 patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos (2005 m. rugsėjo 29 d. Nr. 1K-280 redakcija) 2.1.1 punktą, nes darbo užmokesčiui skirtus asignavimus panaudojo darbdavių socialinės paramos išlaidoms (458,9 tūkst. Lt ligos pašalpoms, 109,4 tūkst. Lt materialinėms pašalpoms ir 1 416,2 tūkst. Lt išeitinėms išmokoms) apmokėti. Dėl to savivaldybės Biudžeto išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti įvykdymo 2010 m. sausio 1 d. ataskaitoje (formoje Nr. B-13) pateiktos 1 984,5 tūkst. Lt didesnės darbo užmokesčio (4 eil.) ir ta pačia suma mažesnės darbdavių socialinės paramos (25 eil.) kasinės išlaidos.

5. Savivaldybės mokyklos:

5.1. pažeidė Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-3545 ir 2009 m. rugpjūčio 21 d. įsakymu Nr. ISAK-1736 patvirtintų Švietimo įstaigų pedagoginių darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašų 27.3, 27.4 ir 29 punktus, nes Grigiškių „Šviesos“ vidurinėje mokykloje neteisėtai už papildomas valandas buvo apskaičiuotas darbo užmokestis už pasiruošimą pamokoms, tarifikuotos 2 valandos už darbus ir apskaičiuoti priedai, Vilniaus licėjuje už papildomai tarifikuotas valandas apskaičiuoti priedai, Sausio 13-osios vidurinėje mokykloje trims mokytojams papildomai tarifikuotos 2 valandos už darbus, nenustatytus mokyklos direktoriaus įsakymu, Mykolo Biržiškos gimnazijoje už papildomai tarifikuotas valandas apskaičiuoti priedai ir darbo užmokestis už pasiruošimą pamokoms. Be to, Grigiškių „Šviesos“ ir Sausio 13-osios vidurinės mokyklos dėl skaičiavimo klaidų pedagogams apskaičiavo ir išmokėjo didesnius priedus;

5.2. pažeidė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 5.1 ir 5.2 punktus (2009 m. rugpjūčio 19 d. nutarimo Nr. 843 redakcija), nes Mykolo Biržiškos gimnazijoje bibliotekininkui neteisėtai skirtas personalinis priedas, o Jono Basanavičiaus vidurinėje mokykloje neteisėtai buvo skirta ir išmokėta priemoka, viršijanti 0,9 tarnybinio atlyginimo dydį.

Dėl šių pažeidimų ir skaičiavimo klaidų pedagogams ir bibliotekininkui neteisėtai buvo apskaičiuota ir išmokėta 9 599,10 Lt darbo užmokesčio ir 2 973,80 Lt soc. draudimo įmokų, todėl Grigiškių „Šviesos“ vidurinei mokyklai padaryta 4 126,72 Lt (3 150,65 Lt darbo užmokesčio ir 976,07 Lt soc. draudimo įmokų), Vilniaus licejui 346,73 Lt (264,72 Lt darbo užmokesčio ir 82,01 Lt soc. draudimo įmokų), Sausio 13-osios vidurinei mokyklai 1 264,34 Lt (965,29 Lt darbo užmokesčio ir 299,05 Lt soc. draudimo įmokų), Mykolo Biržiškos gimnazijai 6 639,95 Lt (5 069,44 Lt darbo užmokesčio ir 1 570,51 Lt soc. draudimo įmokų), Jono Basanavičiaus vidurinei mokyklai 195,16 Lt (149,0 Lt darbo užmokesčio ir 46,16 Lt soc. draudimo įmokų) žala.

6. „Vilties namai“ ir Vaikų ir jaunimo pensionai pažeidė Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių (2005 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. 1K-405 redakcija) 11 punkto nuostatas, nes apskaitos registruose netvarkė dotacijos kasinių išlaidų apskaitos pagal iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšų atliekamą valstybinę (valstybės perduotą savivaldybėms) socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimo funkciją. Be to, pensionuose nuo 2009 m. liepos 31 d. nebuvo įvertintos asmenų su sunkia negalia finansinės galimybės mokėti už teikiamas ilgalaikės socialinės globos paslaugas.

Dėl šių priežasčių audito metu nebuvo galima pritaikyti audito procedūrų ir nustatyti, ar 386,5 tūkst. Lt valstybės biudžeto dotacijos lėšų panaudota pagal tikslinę paskirtį – skirtumui tarp socialinės globos kainos ir asmens mokėjimo už socialines paslaugas finansuoti, kaip tai numatė Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikos 10 punktas (2009 m. liepos 30 d. nutarimo Nr. 799 redakcija), ir nebuvo galima įvertinti savivaldybės Biudžeto išlaidų valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo 2010 m. sausio 1 d. ataskaitoje (formoje Nr. B-15) „Socialinių paslaugų teikimas“ (27 skiltis) pateiktą 386,5 tūkst. Lt teisėtumo ir teisingumo.

7. Savivaldybės kontroliuojama bendrovė UAB „Vilniaus kapitalinė statyba“ (nuo 2010 m. kovo 30 d. pertvarkyta į UAB „Vilniaus vystymo kompanija“):

7.1. pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (2008 m. liepos 3 d. įstatymo Nr. X-1673 redakcija) 18 straipsnio 6 dalies 3 punkto ir Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003 m. vasario 25 dienos įsakymu Nr. 1S-21 patvirtintos Viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo metodikos 4 punkto nuostatas, nes statybos rangos sutartyje (2009 m. liepos 2 d. Nr. 19-R) nenustatė projektavimo ir inžinerinių paslaugų išlaidų

(315 994,29 Lt) kainodaros taisyklių ir taip neužtikrino Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų principų laikymosi;

7.2. sumokėjo rangovui 1 481,06 Lt daugiau valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšų už atliktus VšĮ Vilniaus greitosios pagalbos universitetinės ligoninės statybos darbus, negu buvo numatyta 2009 m. liepos 2 d. sutartyje ir 555,39 Lt daugiau privačiai bendrovei už atliktą Nacionalinio stadiono arenos estakados sumažinto varianto dalinę ekspertizę, negu numatyta 2005 m. liepos 18 d. sutartyje Nr. 65, ir taip savivaldybės administracijai padarė 2 036,45 Lt žalą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo 17 straipsnio 2 dalimi, 18 straipsnio 1, 2, 3, 4 ir 7 punktais ir 20 straipsniu, n u s p r e n d ž i u :

1. Nurodyti Vilniaus miesto savivaldybės tarybai, savivaldybės merui Viliui Navickui, savivaldybės administracijos direktoriui Vytautui Milėnui, BĮ „Biudžetinių įstaigų buhalterinė apskaita“ l. e. direktoriaus pareigas Salomėjai Puškorienei, Mykolo Biržiškos gimnazijos direktoriui Valdemarui Kaupiniui, Grigiškių „Šviesos“ vidurinės mokyklos direktoriui Jonui Komičiui, Sausio 13-osios vidurinės mokyklos direktorei Birutei Rudzinskienei, Vilniaus licėjaus direktoriui Sauliui Jurkevičiui, Jono Basanavičiaus vidurinės mokyklos direktorei Faustai Gulbinienei, pensiono „Vilties namai“ direktorei Danutei Leščinskienei ir Vaikų ir jaunimo pensiono direktorei Jūratei Čėčetienei sprendimo dėstomojoje dalyje išdėstytus reikšmingus teisės aktų pažeidimus.

2. Įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybę grąžinti į valstybės biudžetą ne pagal paskirtį, pažeidžiant įstatymus ir kitus teisės aktus, panaudotas valstybės biudžeto tikslinės paskirties lėšas – 2 259 169,32 Lt (1 133,28+1 231,28+2 256 804,76 Lt; sprendimo dėstomosios dalies 1 punktas).

3. Įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybės tarybą (dėl sprendimo dėstomosios dalies 1.3 ir 4 punktuose išdėstytų pažeidimų), savivaldybės administracijos direktorių Vytautą Milėną (dėl sprendimo dėstomosios dalies 1.1, 1.2 ir 2 punktuose išdėstytų pažeidimų), BĮ „Biudžetinių įstaigų buhalterinė apskaita“ l. e. direktoriaus pareigas Salomėją Puškoriene (dėl sprendimo dėstomosios dalies 1.3.1 ir 4 punktuose išdėstytų pažeidimų), pensiono „Vilties namai“ direktorę Danutę Leščinskiene ir Vaikų ir jaunimo pensiono direktorę Jūratę Čėčetiene (dėl sprendimo dėstomosios dalies 6 punkte išdėstytų pažeidimų) įstatymų nustatyta tvarka traukti pažeidimus padariusius asmenis tarnybos ar drausminėn atsakomybėn.

4. Įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorių Vytautą Milėną įstatymų nustatyta tvarka išieškoti savivaldybės administracijai padarytą žalą (sprendimo dėstomosios dalies 3 ir 7.2 punktai), o Mykolo Biržiškos gimnazijos direktorių Valdemarą Kaupiną, Grigiškių „Šviesos“ vidurinės mokyklos direktorių Joną Komičių, Sausio 13-osios vidurinės mokyklos direktorę Birutę Rudzinskiene, Vilniaus licėjaus direktorių Saulių Jurkevičių ir Jono Basanavičiaus vidurinės mokyklos direktorę Faustą Gulbinienę įstatymų nustatyta tvarka išieškoti mokykloms padarytą žalą (sprendimo dėstomosios dalies 5 punktas).

5. Nustatyti Vilniaus miesto savivaldybei šiuos sprendimo įvykdymo ir informacijos apie jo vykdymą pateikimo Valstybės kontrolei terminus:

5.1. 80 kalendorinių dienų sprendimo nusprendžiamosios dalies 3 punkto įpareigojimų įvykdymo terminą ir 5 kalendorinių dienų informacijos apie šių įpareigojimų įvykdymą pateikimo Valstybės kontrolei terminą, skaičiuojant nuo jų įvykdymo;

5.2. 60 kalendorinių dienų sprendimo nusprendžiamosios dalies 4 punkto įpareigojimų įvykdymo terminą ir 5 kalendorinių dienų informacijos apie šių įpareigojimų įvykdymą pateikimo Valstybės kontrolei terminą, skaičiuojant nuo jų įvykdymo;

5.3. sprendimo nusprendžiamosios dalies 2 punkte nurodyto įpareigojimo įvykdymo terminą iki 2013 m. gruodžio 31 d., nustatant šiuos lėšų grąžinimo į valstybės biudžetą terminus ir dydžius:

Ketvirčiai	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
I ketvirtis		170 000,00	170 000,00	170 000,00
II ketvirtis		170 000,00	170 000,00	170 000,00
III ketvirtis		170 000,00	170 000,00	170 000,00
IV ketvirtis	200 000,00	170 000,00	170 000,00	189 169,32
Iš viso	200 000,00	680 000,00	680 000,00	699 169,32
Iš viso				2 259 169,32

5.4. 10 kalendorinių dienų terminą, per kurį informacija apie sprendimo nusprendžiamosios dalies 2 ir 5.3 punktų įpareigojimų vykdymą būtų pateikiama Valstybės kontrolei, pasibaigus kiekvienam 2010, 2011, 2012, 2013 biudžetinių metų ketvirčiui.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo 19 straipsniu, sprendimas per 20 kalendorinių dienų nuo sprendimo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui.

Sprendimas siunčiamas Vilniaus miesto savivaldybės tarybai, savivaldybės merui Viliui Navickui, administracijos direktoriui Vytautui Milėnui, BĮ „Biudžetinių įstaigų buhalterinė apskaita“, Mykolo Biržiškos gimnazijai, Grigiškių „Šviesos“ vidurinei mokyklai, Sausio 13-osios vidurinei mokyklai, Vilniaus licėjui, Jono Basanavičiaus vidurinei mokyklai, „Vilties namai“ ir Vaikų ir jaunimo pensionams, Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui.

Valstybės kontrolierė

Giedrė Švedienė